

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.004/2023/5.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság dr. Lehocz József ügyvéd (Cím11.) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a Szűcs Ügyvédi Iroda (cím13 ügyintéző: dr. Szűcs Ernő Péter ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen munkáltató egészségsértése miatti kárfelelőssége iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2022. november 30. napján meghozott, Jelen ügy száma/118. számú ítéletével szemben az alperes 121. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű, 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 321.600 (háromszázhuszonegyezer-hatszáz) forint elsőfokú eljárási illetéket.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 71.500 (hetvenegyezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a „NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” megnevezésű, 10032000-01070044-09060018 számú költségvetési számlára 228.800 (kétszázhuszonnyolcezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

A fizetendő elsőfokú, és fellebbezési illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát is.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2018. június 25-étől határozatlan idejű munkaviszonyban állt az alperessel, gépkezelő munkakörben dolgozott.

2018. október 3-án munkavégzés során a II. prés eltömődését követő géptisztítást végezte, amikor balesetet szenvedett. A tisztítást a munkáltatói előírásnak megfelelően, a munkáltató által biztosított eszközökkel végezte. A gépben található görgőket az erre a célra rendelkezésre bocsájtott vasrúddal megemelte, az eszköz használata közben bal alkarjában, csuklójában hirtelen fellépő fájdalmat érzett. A feladat elvégzése során úgy járt el, ahogy az alperes betanította, a baleset bekövetkezésében a felperes közrehatása nem állítható meg. A baleset során a felperes a bal alkar-csukló vetületében a mélyizom állomány részleges szakadását szenvedte el. Össz-szervezeti egészségkárosodása 10 %, amely teljes egészében baleseti eredetű, üzemi balesetből származó munkaképesség-csökkenése 15 %.

[2] A felperes állapota végleges, abban javulás nem várható, állapotromlás bekövetkezhet. Bal keze fáj, mozgása beszűkült, bal csuklóját nem tudja úgy használni, mint a baleset előtt. A nehéz fizikai munkának minősülő, a bal csuklót igénybe vevő háztartási, ház körüli munkák elvégzésében akadályozott. A baleset előtt rendszeresen sportolt, azonban a küzdősporttal és a testépítéssel a bal csukló állandó fájdalma miatt felhagyott. Korábban valamennyi házimunkát elvégeztet, a gyermekeit egyedül nevelte, a háztartást teljeskörűen ellátta, a baleset óta kizárólag porszívózni tud, a házimunkát napi két-három órában az élettársa végzi. Gyermekeivel való fizikai foglalkozások ideje is csökkent. Jelenleg két saját és egy nevelt kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[3] 2020. február 27-én benyújtott keresetében a felperes az üzemi balesetére tekintettel 5.000.000 forint sérelemdíj, és 2019. szeptember 1-jétől kezdődően havi 30.000 forint háztartási járadék, valamint az ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[4] A kereset indokaként előadta, hogy a munkavégzés során bekövetkezett balesetért a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdés alapján a kártérítési felelősség kizárólag az alperest terheli. A baleseti jegyzőkönyvben alperes állapította meg, hogy személyi tényezőnek nem volt szerepe. A felperes a gép tisztítása során a munkáltató által biztosított eszközöket megfelelően használta, neki fel nem róható módon a betanítása során elsajátított munkafolyamatot követte. A baleset következtében vagyoni és nemvagyoni kár érte, testi épséghez fűződő alapvető személyiségi joga sérült. Bal csuklója mozgatása beszűkült, fájdalmas, munkavégzésben, háztartási, ház körüli munkákban állapota akadályozza. Nagyobb terhek mozgatására nem képes, édesanyjának a ház körül nem tud segíteni, gyermekeiről nem tud megfelelően gondoskodni, korábbi kapcsolata megromlott, hobbijával fel kellett hagynia. A háztartási járadék összegét (napi 1 óra, 1000 forint/óradíjjal) egy takarító munkát ellátó személy jövedelme, havi nettó 107.065 forint alapján határozata meg.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérte. A keresetet jogalapjában, és összecszerülésében is vitatta.

[6] Arra hivatkozott, hogy mentesül a felelősség alól, mert a balesetet kizárólag a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső, általa elháríthatatlan magatartás, a felperes figyelmetlensége, rossz mozdulata okozta. A munkavállalót megfelelő munkavédelmi oktatásban részesítette, a munkafolyamatra betanította, de a gép eltömődésére a munkáltatónak nincs ráhatása. Ez a hiba tapasztalt munkavállalók esetében ritkábban fordul

elő, vagyis, ha a felperes időben észleli az eltömődést, nem okozott volna gondot a gép tisztítása sem. A tisztítás során a felperes által kifejtett erőt nem lehet meghatározni, a mozdulat szubjektív megítélésű. Kétségbe vonta, hogy a baleset során a felperes súlyos sérüléseket szenvedett volna, mert ugyan jelezte a műszakvezetőnek, hogy fájdalmat érzett, de a munkát tudta folytatni, és a kezén nem volt külsérelmi nyom. Úgy vélte, hogy nem állapítható meg, hogy a később diagnosztizált sérülés a munkabaleset, vagy a felperes által üzött küzdősport következménye, illetve az sem, hogy a gyógyulás érdekében a felperes minden tőle elvárhatót megtett volna. Utalt arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a jogsértés megállapításánál nem automatikus következmény a sérelemdíj fizetése, és mivel a károkozás az alperesnek nem volt felróható, alperes hátrányára sérelemdíj sem állapítható meg. A háztartási járadék kapcsán előadta, hogy ha a felperes új munkaviszonyában munkavégzésre képes és az egyik hobbijában (horgászat) sem gátolja a keze állapota, akkor a sérülés nem akadályozza a háztartási munkák ellátásában, és a szociális együttlétekben sem. A járadékösszecszerúségét vitatta.

[7] Az elsőfokú bíróság 2.500.000 forint sérelemdíj, 2019. szeptember 1. - 2022. november 30. között lejárt 1.170.000 forint háztartási járadék, 2022. december 1-jétől havi 30.000 forint háztartási járadék és 268.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest, az állam által előlegezett illeték és költség viselése mellett. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[8] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárásban a felek indítványa alapján munkavédelmi szakértőt és igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, a bizonyítékok mérlegelése során megállapította, hogy a felperes a munkáltató ellenőrzési körébe eső okból, munkavégzés közben sérült meg, amikor a munkahelyi gyakorlatnak megfelelően elhárította a gép működésében felmerülő hibát. A hiba az alperes által üzemeltetett prégép eltömődése során keletkezett, felperes az alperes utasításának megfelelően, az alperes által biztosított eszközökkel dolgozott, ezért az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a baleset oka az ellenőrzési körén kívül esik. A felperes terhére figyelmetlenség, hanyagság nem volt megállapítható, a munkavégzési szabályokat nem szegte meg. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a bírói gyakorlat szerint az nem értékelhető a munkavállaló terhére, ha egy előre nem látható, váratlan helyzetben a lehetséges magatartások közül nem a legelőnyösebbet választja. A baleset közvetlen oka nem volt megállapítható, de az igen, hogy nem a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta, és nem bizonyított a felperes vétkes közrehatása sem, ezért a munkáltatót a teljes kártérítési felelősség terheli. Az elsőfokú bíróság úgy vélte, hogy a kárenyhítési kötelezettségnek a felperes eleget tett, az orvosi kezeléseket a lehető leghamarabb igénybe vette.

[9] Az orvosszakértői vélemény alapján a felperes baleseti eredetű egészségkárosodását 10 %-ban, a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenését 15 %-ban állapította meg azzal, hogy e körben nem vette figyelembe a felperesnél később diagnosztizált sajkcacsont-ficamot, a sérülés és az üzemi baleset közötti okozati összefüggés hiánya miatt. A szakértői vélemény és a tanúvallomások alapján a felperesi életvitelbeli elnehezülését megállapította, a szubjektív panaszok, a mozgásbeszűkülés, a végleges állapot és a maradandó fogyatékoság miatt mérlegeléssel 2.500.000 forint sérelemdíj és a korábbi háztartási tevékenység elvégzésében akadályoztatásra tekintettel napi 1 óra, havi 30.000 forint háztartási járadék megfizetésére kötelezte az alperest. A perköltségről a Pp. 83. § (3) bekezdés alapján határozott, a sérelemdíj keresetben előterjesztett összegét nem tartotta nyilvánvalóan eltúlzottnak, ezért a felperest 100 %-ban pernyertesnek tekintette.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és felperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[11] A fellebbezésben kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, mert az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan, részben iratellenes, a törvényszék a bizonyítékokat helytelenül értékelte és abból téves következtetést vont le. Úgy vélte, hogy a szakértői vélemény nem igazolta, hogy az üzemi balesetből eredő munkaképesség csökkenés, a felperes sajkcacsont-ficam sérülése és az üzemi baleset között okozati összefüggés fennállhat. A felperes küzdő sportot űzött, ami az ízületeket megterhelte, a perben nem lett feltárva, hogy 2018. október 3-a és 2019. március 27-e között a felperes milyen tevékenységet végzett munkaidőn kívül, ami a diagnosztizált sajkcacsont-ficam sérülést okozhatta. A szakértő nem zárta ki a küzdősport és a sérülés közötti okozati összefüggést sem.

[12] A bizonyítási eljárás alapján azt sem látta megállapíthatónak, hogy a felperes mely házimunka elvégzésére nem képes, amely nehéz fizikai munkának minősül. A felperes bal keze sérült, de jobbkezes, és álláspontja szerint a porszívózást meghaladó valamennyi, egyébként könnyű házimunkát jobb kézzel végezné. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indoklása emellett csak általánosít, konkrétan nem fejt ki, hogy a felperes a vele nem egy háztartásban élő gyermekeivel milyen korábbi tevékenység elvégzésére nem képes. A felperesnek megítélt sérelemdíj összegét eltúlzottnak találta, mert a bíróság mérlegelése a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (3) bekezdésnek nem felel meg, a háztartási járadék jogalapja is hiányzik az Mt. 167. § (1) bekezdés alapján.

[13] A fellebbezési ellenkérelemben a felperes a fellebbezés elutasítását, az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[14] Úgy vélte, hogy a fellebbezés sajkcacsont sérülésre való hivatkozása alaptalan, mert a szakértői véleményből egyértelműen kiderül, hogy ezt a sérülést a baleseti eredetű egészségkárosodás és munkaképesség csökkenés mértékének megállapításánál a szakértő nem vette figyelembe. A háztartási járadék igény alaposságát, az életvitelbeli elnehezülést a felperes a szakértői vélemény mellett tanúvallomásokkal bizonyította, szemben az alperessel, aki a bírói felhívás ellenére sem indokolta, miért tartja eltúlzottnak a járadékként megítélt 1.000 forint-os órabért.

[15] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[16] A másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 376. § (2) bekezdés alapján a fellebbezést tárgyaláson bírálta el, és megállapította, hogy a Pp. 379. §-ban és 380. §-ban írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel. Az elsőfokú bíróság a felek bizonyítási indítványai alapján a bizonyítási eljárást lefolytatta, a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bizonyítékok okszerű értékelésével a

tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával megalapozott és jogszerű döntést hozott.

[17] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ténybeli és jogi indokával teljes mértékben egyetért, azokat megismételni nem kívánja, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a következőket emeli ki.

[18] Az Mt. 166. § (1) bekezdés alapján a munkáltatót kártérítési felelősség terheli, ha a munkavállaló bizonyítja a károkozás tényét, a kár mértékét és a munkaviszonnyal való okozati összefüggést. A munkáltató kártérítési felelőssége objektív, a munkavállalónak okozott kárt akkor is köteles megtéríteni, ha a kár okozásában vétkesség nem terheli. E szigorú felelősség alól csak az Mt. 166. § (2) bekezdés szerinti esetekben van helye kimentésnek. Az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás, Szakértő² igazságügyi munkavédelmi szakértő és a felperessel együtt dolgozó tanúk vallomása alapján az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabályok helyes alkalmazásával állapította meg az alperes felelősségét. A bizonyítási eljárás a felperes vétkes magatartását, kötelezettségszegését, vagy szabálytalan eljárását és ezáltal a kármegosztás alapjául szolgáló közrehatást vagy kárenyhítési kötelezettségszegést nem tárt fel.

[19] Az aggálytalan igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a felperes balesettel összefüggő sérülése a bal csukló vetületében izom részleges szakadása, inszerűlése. A megállapított 10 % egészségkárosodás és 15 % munkaképesség-csökkenés ezen, kifejezetten balesettel összefüggő sérülések következménye. A felperes baleset utáni maradványállapotát, ezzel összefüggő életvitelbeli elnehezülését is csak ezen sérüléseket figyelembevéve állapította meg a szakértő és a szakértői vélemény alapján a bíróság. A kiegészítő orvosszakértői véleményben a kirendelt igazságügyi orvosszakértő kifejezetten az alperes által feltett kérdésre egyértelműen közölte, hogy a sajkcacsont-ficam és a baleset közötti okozati összefüggés szakértőileg nem igazolható, ezt a károsodást a szakértő nem értékelte (Jelen ügy száma/102. számú irat 3. oldal utolsó bekezdés), vagyis ez a sérülés figyelmen kívül maradt az egészségkárosodás és a munkaképesség-csökkenés mértéke és a mozgáskorlátozottság hatásainak megállapítása során.

[20] Az elsőfokú bíróság csak azon betegségeket és ezek miatt kialakult állapotot vette figyelembe a sérelemdíj összegének megállapításánál, amelyeknél a szakértői vélemény a balesettel való okozati összefüggést egyértelműen alátámasztotta. A perben nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a felperes vizsgált egészségi állapota bármelyik hobbijával összefüggene. Az kizárólag az alperes nem bizonyított feltételezése, hogy a felperes horgászat, testépítés vagy küzdősport közben megsérült volna. A felperes baleseti eredetű egészségkárosodása 10 %, a baleset következtében maradandó fogyatékoságot szenvedett, életvitele a tanúvallomások által is alátámasztottan a korábbihoz képest elnehezült, korábbi életét teljes mértékben már nem élheti, a keresetben megjelölt testi épséghez fűződő személyiségi joga sérült. Az elsőfokú bíróság az ítélet [110]-[112] számú bekezdésében számot adott arról, hogy a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében példálózó jelleggel felsorolt szempontok közül mit és milyen súllyal vett figyelembe a sérelemdíj mértékének megállapítása során. Mérlegelése a jogszabályoknak megfelelő, okszerű volt. Figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegét az ítélethozatalkor fennálló értékviszonyok alapján határozta meg az nem eltúlzott, a másodfokú bíróság felülmérlegelésre nem látott lehetőséget.

[21] Az elsőfokú bíróság tanúkat hallgatott meg arra vonatkozóan is, hogy a baleseti sérülés milyen változást eredményezett a felperes mindennapi életében. Az elsőfokú ítélet [101]-[102] bekezdésében részletesen felsorolta azokat a tevékenységeket, amelyeket a baleset után a felperes nem tudott elvégezni. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény arra is rámutatott, hogy a felperes bal csuklója nem terhelhető, ez nemcsak a bal kéz használatát befolyásolja negatívan, hanem minden olyan háztartási tevékenységben hátráltatja, amely kétkezes munkavégzést igényel (Jelen ügy száma/102. irat 4. oldal 1. bekezdés). Életszerűen ez minden olyan háztartási tevékenységet magába foglal, amelyet az elsőfokú bíróság az ítélet [101] bekezdésében felsorolt, és amire gyakorlatilag az alperes a fellebbezésben is utalt. A felperes tanúvallomásokkal alátámasztotta, hogy a családi munkamegosztás a balesete után átalakult, élettársa segítségét ténylegesen igénybe veszi. A háztartási segítség napi mértéke és óradíja nem eltúlzott a már említett ár-értékviszonyok alapján, továbbá arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes e körben is vitatta, de konkrét, felülmérlegelés alapjául szolgáló szempontokat a fellebbezésben sem hozott fel.

[22] A perben arra is van tanúvallomással alátámasztott tényadat, hogy a felperes gyermekeivel való foglalkozása is más jellegű lett, a szakvélemény szerinti bal kéz erő kifejtésben való elmaradása ezt igazolja, ezen körülményt a másodfokú bíróság a sérelemdíj összegének megállapításánál vette figyelembe.

[23] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annak indokai alapján a Pp. 383. § (2) bekezdés és a 386. § (4) bekezdés szerint helybenhagyta.

[24] Az elsőfokú ítélet illeték megfizetésére vonatkozó, érdemben helyes határozatának pontosítását az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 78. § (4) bekezdésének 2023. január 1-jétől hatályba lépett módosítása indokolta, arról a másodfokú bíróság a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (1)-(2) bekezdésnek megfelelően rendelkezett.

[25] Munkaügyi perben a költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pont alapján tárgyi költségfeljegyzési jog szabályai érvényesülnek, ezért az Itv. 46. § (1) bekezdés szerint felmerült 228.800 forint fellebbezési illetéket a bíróság a költségjegyzésben jegyezte fel. A fellebbezés pertárgyértékét a Pp. 21. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a) pont alapján állapította meg 2.500.000 forint + 12 x 30.000 forint, összesen 2.860.000 forint összegben. A másodfokú eljárásban peresztes alperes a Pp. 83. § (1) bekezdés, 101. § (1) bekezdés és a 102. § (1) bekezdés alapján a fellebbezési illeték megfizetésére köteles.

[26] A másodfokú bíróság az alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján pereszteségére tekintettel a felperes jogi képviselővel összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíjban is marasztalta. Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont szerint a pertárgyérték alapján 71.500 forintban állapította meg, általános forgalmi adó nélkül.

[27] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése zárja ki.

Győr, 2023. március 21.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Solymos Dóra sk.

Dr. Lezsák József sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró